

MEMO

Luchtkwaliteit Hengelo

Aan de raad van de gemeente Hengelo,

Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van 11 oktober zijn door de SP vragen gesteld over de luchtkwaliteit in Hengelo. Wethouder Bruggink heeft een memo toegezegd waarin de gestelde vragen breder beantwoord zouden worden dan tijdens de raadsvergadering. Wethouder Bruggink heeft tevens voorgesteld om hieromtrent een technisch beraad voor de Raad te organiseren. De heer Mulder van de SP stelde voor om over dit onderwerp ook een Politieke markt te organiseren. De suggestie van wethouder Bruggink en raadslid Mulder worden aan het presidium voorgelegd.

Hieronder zijn de vragen van de SP weergegeven en schuingedrukt de antwoorden.

Naar aanleiding van het artikel in de Tubantia/het AD van 6 oktober met de kop “Lucht in Hengelo twaalf weken per jaar te vies om in te ademen” <https://www.ad.nl/hengelo/lucht-in-hengelo-twaalf- weken-per-jaar-te-vies-om-in-te-ademen~aa98cead/> willen wij de volgende vragen stellen:

1. Heeft het college kennis genomen van de resultaten van het TNO onderzoek, waarin de conclusies niet mals zijn voor de regio Twente, nl. de normen die de WHO, de Wereld gezondheidsorganisatie, stelt worden overschreden voor oa. fijnstof en dat dit voor twee maanden in het jaar in Hengelo zou gelden?

Wij hebben kennis genomen van het artikel in de Tubantia van 6 oktober over de onderzoeksresultaten van TNO mbt de luchtkwaliteit in Hengelo. Wij zijn nog niet in de gelegenheid geweest om kennis te nemen van de inhoud van het rapport zelf. De zichtbare waarden van de WHO op het kaartje in de Tubantia betreffen zogenaamde advieswaarden. Daarnaast gelden wettelijke normen waaraan voldaan moet worden. Aan deze wettelijke normen wordt overal in de gemeente Hengelo ruimschoots voldaan (bron: monitoringstool van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit)

2. Wat denkt het college in regionaal verband te doen aan deze slechte luchtkwaliteit? Is er, of wordt er gewerkt aan een actieplan?

In regionaal verband zijn er op dit moment geen plannen om iets te doen aan de luchtkwaliteit. De gemeente Hengelo heeft wel (samen met Deventer als enige gemeente in Overijssel) het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekent. Vanuit het SLA worden of zijn voor diverse onderwerpen maatregelen genomen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn o.a. aanscherpen van vergunningvoorschriften voor bedrijven, informeren over overlast van houtrook (folder met stooktips) en inzet van schone mobiele werktuigen. De verplichte acties/maatregelen vanuit het SLA worden uitgevoerd. Het doel van het SLA is om in 2030 (tov 2016), 50% gezondheidswinst te halen in heel Nederland. Naast de maatregelen vanuit het SLA is er geen actieplan.

Het TNO wijt een deel van deze slechte luchtkwaliteit bij ons aan aanwaaiende lucht uit het industriële westen van het land en deels uit het Duitse Ruhrgebied. Maar ook wijst ze op de effecten van lokale vervuiling door oa. houtrook en lokale industrie. Voor Hengelo werd bekend dat in 2021 er 365 ziekenhuisopnamen per jaar waren vanwege ernstige luchtwegklachten! Op dat laatste kennen we ook de grote overlast die bewoners ten noorden van de Hengelose kanaalzone ondervinden. Zij melden vrijwel dagelijks overlast van stanklucht van ACT en van andere bedrijven langs het kanaal en van Twence.

3. Wat is de stand van zaken van de intentie van het college om de stankoverlast van deze industrie aan te pakken? En hoe zit het met de geurloze ZZS (zeer zorgwekkende stoffen) uitstoot van oa. ACT. Kan het college de raad hierover bijpraten?

We doen er alles aan om ervoor te zorgen dat de asfaltcentrale (ACT) zo min mogelijk ZZS stoffen emitteert. Dit doen we door het opleggen van bestuursrechtelijke maatregelen, maar ook door het verplichten van maatregelen die ervoor zorgen dat ACT niet alleen voldoet aan de norm, maar ook

uitstoot van ZZS stoffen zo ver mogelijk minimaliseert onder de norm. Hieronder zetten wij uiteen welke procedures er op het moment lopen.

Maatwerkbesluit

Op 14 juni 2023 hebben wij een maatwerk besluit genomen waarmee wij ACT verplichten om twee keer per jaar de emissie van luchtverontreinigende stoffen te laten meten door een geaccrediteerde instantie. ACT heeft tegen dit besluit beroep ingediend bij de rechtbank, onder andere omdat zij het oneens zijn over de te hanteren emissienorm voor PAK en omdat zij een jaarlijkse meting afdoende vinden. Er is hiervoor nog geen zittingsdatum gepland.

Last onder dwangsom emissie luchtverontreinigende stoffen

Wij hebben aan de ACT een last onder dwangsom opgelegd om de ACT te verplichten om maatregelen te nemen om te kunnen voldoen aan de emissiegrenswaarde die gelden voor de betreffende stoffen (PAK).

ACT heeft bezwaar ingediend tegen deze last onder dwangsom. Zij zijn onder andere van mening dat een ander norm van toepassing is en de gestelde termijn om te kunnen voldoen aan de norm te kort is. De aangevraagde verruiming van de termijn om te kunnen voldoen is door ons afgewezen. De gestelde termijn in de last onder dwangsom loopt 20 oktober 2023 af.

Na afloop van de termijn gaan wij zelf emissiemetingen laten uitvoeren om vast te stellen of de norm wordt gerespecteerd. Hiertoe is reeds opdracht verstrekt aan de omgevingsdienst regio Arnhem. Zij zijn geaccrediteerd om de metingen uit te voeren. Inmiddels heeft ACT voorlopige voorziening aangevraagd bij de rechtbank tegen het dwangsombesluit. Er is nog geen concrete zittingsdatum.

Geurmetingen

De resultaten van de metingen die zijn uitgevoerd op 15 december 2020, 6 december 2022 en 29 juni 2023 zijn samengevoegd in één nieuw rapport (rapport van 18 september 2023). De omgevingsdienst was tijdens de metingen aanwezig. Er is gemeten aan alle relevante geurbronnen. Naast de schoorsteen betreft dit ook het verladen van asfalt in vrachtwagens en de opslagtanks van bitumen. De voorlopige conclusie luidt dat voldaan wordt aan de norm.

De Omgevingsdienst gaat de rapportage nu beoordelen op juistheid en volledigheid. Het is mogelijk dat op basis van de beoordeling nog aanpassing aan het rapport moeten worden gedaan.

Luchtmetingen

ACT heeft op 1 juni 2023 op eigen initiatief metingen aan de emissie van lucht verontreinigende stoffen (PAK en benzeen) laten uitvoeren. De omgevingsdienst was hierbij aanwezig. Op 26 september 2023 hebben wij de resultaten van de metingen ontvangen. In het rapport is de conclusie getrokken dat er een overschrijding van de norm voor PAK is gebleken (ZZS klasse MVP1). Hiervoor hadden we reeds een last onder dwangsom opgelegd op grond van eerdere metingen. Deze termijn loopt 20 oktober 2023 af.

Zoals eerder aangegeven gaan we na 20 oktober 2023 zelf emissiemetingen uitvoeren om te beoordelen of wordt voldaan aan de normen voor luchtverontreinigende stoffen (ZZS: PAK, benzeen en formaldehyde). Op basis van de resultaten van die metingen zal worden beoordeeld of het handhavingstraject verder moet worden doorgezet.

In dit kader zij opgemerkt dat uit ons eigen onderzoek (metingen van 13 juni 2022 in combinatie met de uitgevoerde verspreidingsberekeningen) volgt dat de normen voor luchtverontreinigende stoffen op leefniveau (immissie-normen) niet worden overschreden. De GGD heeft aan de bewoners tijdens bewonersavonden uitgelegd dat op grond van eerdere rapportages er geen sprake is van gezondheidsrisico's.

Vermijdings,- en reductieprogramma

Het bedrijf heeft in een vermijdings- en reductieprogramma aangegeven hoe zij de uitstoot van ZZS zoveel mogelijk willen minimaliseren. Het ingediende vermijdings en reductieprogramma is door ons goedgekeurd. Hierin worden de maatregelen besproken die de asfaltcentrale tussen nu en 2026 gaat treffen.

Communicatie

Met een afvaardiging van de buurtbewoners is een terugkerend overleg gestart waarin op dit moment vooral over ACT gesproken wordt. Dit overleg is echter ook bedoelt om andere milieuonderwerpen aangaande industrieterrein Hengelo Zuid te bespreken als daar behoefte aan is. Tevens is er een website waarop de ontwikkelingen te volgen zijn aangaande ACT

(www.hengelo.nl/asfaltcentrale). Terzijde merken wij op dat Twence onder provinciaal gezag valt. De uitstoot bij Twence wordt tevens gemonitord door Twence zelf als door de provincie.

4. Is het college bereid om de lokale luchtkwaliteit in kaart te brengen, maw. Wat TNO voor heel Nederland heeft aangeleverd op lokale schaal te doen, evt in Twents verband?

Naar onze mening is er op dit moment voldoende bekend over de lokale luchtkwaliteit, o.a. via de monitoringstool van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit is inzage te verkrijgen over de lokale luchtkwaliteit. Een extra onderzoek heeft naar onze mening geen meerwaarde.